

Medieklagenemnda

Klagenemndas avgjørelse av 10. desember 2025 i sak 2025/1225

Saken gjelder: Klage over vedtak om avslag på søknad om tilskudd til produksjon av dokumentarfilm etter kunstnerisk vurdering

Klager: Lofoten Film Collective AS

Klagenemndas medlemmer: Bjørnar Borvik, Gunn Enli, Karin Fløistad og Eirik Østerud

Bakgrunn:

- (1) Lofoten Film Collective AS (heretter klager) søkte 25. mars 2025 Norsk filminstitutt (heretter NFI) om 600 000 kroner i tilskudd til produksjon av dokumentarfilm etter kunstnerisk vurdering v/konsulent.
- (2) NFI kontaktet klager 12. mai 2025 og viste til at klager har søkt om produksjonstilskudd for samme prosjekt to ganger tidligere, og fått avslag. Med henvisning til retningslinjene for ordningen ba NFI om en oversikt over hvilke substansielle endringer som er gjort i prosjektet siden forrige søknad. Klager besvarte henvendelsen 13. mai 2025. Klager fremholdt at prosjektet har gjennomgått en vesentlig og gjennomgripende utvikling siden sist, og at det nå søkes på bakgrunn av et helhetlig grovklipp med en ferdigstilt historie, ikke kun første del av historien. Filmen er betydelig styrket i alle ledd, både fortelling, struktur, karakterer, tematikk, form og kunstnerisk profil. Filmen er modnet, og det reflekteres tydelig i grovklippen.
- (3) NFI avslo søknaden 30. mai 2025, begrunnet i at søknaden ikke ble prioritert for tilskudd ut fra en helhetlig kunstnerisk vurdering utført av konsulent. Konsulentens kunstneriske vurdering var gjengitt i vedtaket. I vedtaket opplyste NFI om at søker kan be om en ny og uavhengig kunstnerisk vurdering, og at dette gjøres ved å søke på nytt og velge en annen konsulent.
- (4) Klager påklaget vedtaket 18. juni 2025.
- (5) NFI kontaktet klager 28. august 2025 og informerte om at klagen er under behandling. Det ble videre informert om at klager kan søke på nytt uavhengig av klagebehandlingen.
- (6) NFI vurderte klagen, men fant ikke grunnlag for å endre vedtaket. NFI oversendte saken til Medieklagenemnda for endelig avgjørelse ved innstilling 11. september 2025.
- (7) Nemndsmøte i saken ble avholdt 10. desember 2025.

Norsk filminstitutts begrunnelse for vedtaket i korte trekk:

Postadresse:

Postboks 511 Sentrum
5805 Bergen

Besøksadresse:

Zander Kaaes gate 7
5015 Bergen

Telefon: +47 55 19 30 00 post@knse.no

- (8) For vedtak truffet av NFI etter kunstnerisk vurdering utført av konsulent kan ikke det kunstneriske skjønn påklages. Det som kan påklages er NFIs saksbehandling og om denne har vært forsvarlig, herunder om begrunnelsen for vedtaket er utformet i henhold til forvaltningsloven § 25 og gir søker mulighet til å forstå vedtaket og ivareta sine rettigheter etter loven.
- (9) Begrunnelsen klager har fått gjengir reglene vedtaket er bygget på og er tydelig forankret i en kunstnerisk vurdering av prosjektet. Begrunnelsen påpeker hva prosjektet mangler og hva konsulenten anser er prosjektets største utfordringer. Konsulenten anerkjenner at det er nedlagt en omfattende jobb med prosjektet siden forrige søknad, men opplever likevel at hovedkarakterens problematikk ikke forankres, og det savnes et fortellergrep som balanserer tidsforløpet og skaper et spenningsfelt som driver filmen fram fra begynnelse til slutt. Det vurderes også at prosjektet ikke når opp til det kunstneriske nivået. NFI anser dermed at det har blitt foretatt en selvstendig, reell og konkret vurdering av søknaden i henhold til detaljforskriften §§ 3-6 og § 3-5, og at begrunnelsen setter klager i stand til å forstå vedtaket, jf. forvaltningsloven § 25.
- (10) Til klagers anførsel om at NFI svikter prosjektet i slutfasen, har NFI bemerkt at selv om søknaden tidligere har mottatt utviklingstilskudd fra NFI, betyr ikke dette at søknaden automatisk vil få videre tilskudd. Uavhengig av tidligere søknader eller tilskudd, blir innsendt søknad vurdert av konsulent og NFI på selvstendig grunnlag i henhold til detaljforskriften §§ 3-6 og 3-5.
- (11) Til klagers anførsel om at det søkes om et beskjedent beløp, har NFI vist til at søknadsbeløpet ble vurdert som nøkternt, men at dette ikke har hatt betydning for utfallet av søknadsbehandlingen.
- (12) Til klagers anførsel om at det ikke var i tråd med retningslinjene at NFI etterspurte en redegjørelse av substansielle endringer i prosjektet, har NFI vist til at en slik redegjørelse ble etterspurt fordi det opplevdes relevant å få en bedre forståelse av hva som hadde forandret seg i prosjektet siden de forrige søknadene. NFI har mulighet til å be om ytterligere opplysninger som er nødvendige for å behandle søknaden, jf. detaljforskriften § 1-6 første ledd.

Klager har i det vesentlige anført:

- (13) Klager har gjort gjeldende at avslaget er urimelig og basert på et feilaktig grunnlag, samt er i strid med prinsippene for kunstnerisk vurdering og god forvaltningsskikk. Klager har blant annet vist til at filmen har vært gjennom omfattende utvikling og dokumentert progresjon, noe også konsulenten selv anerkjenner i sin vurdering. Klager har vist til at konsulentens påstand om manglende forankring av hovedkarakterens problematikk er urimelig, da filmen inneholder omfattende refleksjoner fra hovedpersonen om sin psykiske lidelse og overgrepshistorie. Dette vises gjennom flere ulike grep. At konsulenten påstår at dette ikke er tilstrekkelig, uten å vise til konkrete eksempler eller etterspørre dokumentasjon, fremstår som en svekket faglig vurdering.
- (14) Klager mener også at konsulentens vurdering av manglende fortellergrep og spenning i siste del av filmen er problematisk. Klager har søkt om produksjonsstøtte for å ferdigstille filmen, nettopp for å løse slike grep. Å vurdere dramaturgien i et grovklipp løst fra den planlagte videreutviklingen er ikke i tråd med en proporsjonal og prosessorientert

behandling av dokumentarprosjekter. Det er etter klagers syn grunnleggende at grovklipp vurderes som en del av en utviklingsprosess, ikke som et endelig verk.

- (15) Klager har videre fremhevet at NFI tidligere har gitt utviklingstilskudd til prosjektet, og at prosjektet er utviklet i lojalitet med innspill og tilbakemeldinger fra konsulenten. I sluttspurten burde NFI, etter klagers syn, ta ansvar for å sikre at prosjektet kommer i mål med nødvendig kunstnerisk kvalitet. At NFI heller trekker seg, er i strid med både formålet og samfunnsansvaret NFI forvalter. Det burde også tillegges vekt at prosjektet er vurdert som støtteverdig av alle relevante institusjoner. Klager søkte også om et beskjedent beløp sammenlignet med mange andre produksjoner. Klager mener at prosjektet er tematisk viktig, og at prosjektet har bred appell i bransjen og hos publikum allerede.
- (16) Klager har videre gjort gjeldende at saksbehandlingen er i strid med NFIs egne retningslinjer. I søknadsskjemaet spørres det om prosjektet har søkt denne ordningen «mer enn to ganger tidligere». Klager har søkt nøyaktig to ganger før, men ble likevel bedt om å sende inn dokumentasjon på substansielle endringer. Klager mener at det er prinsipielt uheldig at retningslinjene tolkes feilaktig av forvalteren selv – særlig i en søknadsrunde der konkurransen omtales som spesielt hard og avgjørelsene svært tette.

Medieklagenemndas vurdering:

- (17) Søknaden gjelder klage 18. juni 2025 over NFI sitt avslag 30. mai 2025 på søknad om tilskudd til produksjon av dokumentarfilm etter kunstnerisk vurdering. Klagen er fremsatt rettidig, jf. forvaltningsloven § 29 første ledd.
- (18) Det rettslige grunnlaget for behandling av søknaden er forskrift om tilskudd til audiovisuell produksjon av 31. oktober 2016 nr. 1264 (detaljforskriften). Detaljforskriften er hjemlet i forskrift om tilskudd til produksjon og formidling av audiovisuelle verk av 7. oktober 2016 nr. 1196 (hovedforskriften). NFI har også lagt sine retningslinjer for tilskuddsordningen til grunn for behandlingen av søknaden. Medieklagenemnda har forståelse for at NFI har behov for å utarbeide egne retningslinjer for sin saksbehandling, særlig for skjønnsutøvelsen. Slike retningslinjer kan fremme likebehandling av søkerne og bidra til en effektiv saksbehandling. Retningslinjene må imidlertid være i tråd med de vilkår og forutsetninger for skjønnsutøvelsen som framgår i forskriften. Nemnda må foreta en selvstendig vurdering av forskriften, men vil også se hen til NFIs veileder og retningslinjer.
- (19) Detaljforskriftens regler om tilskudd til produksjon av audiovisuelle verk, som denne saken gjelder, reguleres av detaljforskriftens kapittel 3. Krav til søker følger av § 3-2, og vilkår for å kunne motta tilskudd følger av § 3-3. I tillegg reguleres kulturtesten av detaljforskriften § 1-4, og krav til søknad av § 1-5. NFI har vurdert at klagers søknad oppfyller alle de nevnte bestemmelsene.
- (20) Tilskudd etter kunstnerisk vurdering reguleres av detaljforskriften § 3-6. Bestemmelsen lyder:

«Tilskudd etter denne bestemmelsen skal stimulere til utvikling og produksjon av audiovisuelle verk som vurderes å ha høy kunstnerisk og produksjonsmessig kvalitet, og som bidrar til et bredt og variert tilbud av audiovisuelle verk innen ulike sjangre og til ulike målgrupper.

Tilskudd etter denne bestemmelsen kan gis til audiovisuelle verk i alle formater.»

- (21) Det følger av bestemmelsens andre ledd at NFI «kan» gi tilskudd. Selv om vilkårene er oppfylt, har altså ikke søker et rettskrav på tilskudd fra ordningen. NFI må gjøre prioriteringer ved vurderingen av søknadene, og detaljforskriften § 3-5 forutsetter at det foretas en helhetlig og skjønnsmessig vurdering:

«Med mindre annet følger av forskriften, skal vurdering av og prioritering mellom søknader om tilskudd baseres på en samlet vurdering av kunstneriske, produksjonsmessige, økonomiske, tekniske og markedsmessige hensyn. Det skal legges vekt på

- a. formålet med tilskuddsordningen,
- b. prioriterte satsingsområder eller hensyn fastsatt av departementet eller tilskuddsforvalter,
- c. tidligere kunstneriske og/eller kommersielle resultater hos søker eller andre nøkkelpersoner i prosjektet,
- d. prosjekter som kan bidra til utvikling av talentfulle regissører og manuskriptforfattere,
- e. mangfold i skaper-, innholds- og brukerleddet, og kjønnsbalanse.

Tilskuddsforvalter kan vektlegge prosjektets regionale tilknytning i sin prioritering.»

- (22) NFI har i tråd med detaljforskriften § 3-5 bokstav b fastsatt nærmere prioriterte satsingsområder eller hensyn i sine retningslinjer for tilskuddsordningen. Disse er offentliggjort på NFIs nettside, og under overskriften «Prioritering og vekting av søknader» opplyses følgende:

«Vi gjør en helhetlig skjønnsmessig vurdering av søknadene opp mot hverandre og legger særlig vekt på:

- Fortellertekniske, produksjons- og markedsmessige forhold, med spesiell vekt på den kunstneriske kvaliteten. NFIs kunstneriske kvalitetskriterier brukes som et verktøy i utvelgelsen. Les mer om de kunstneriske kvalitetskriteriene her.

Vi kan prioritere prosjekter som bidrar til å bedre kjønnsbalanse i norsk film.

Vi kan prioritere prosjekter som bidrar til økt mangfold og representativitet i norsk film.»

- (23) Regelverket gir NFI et betydelig rom for skjønn ved vurderingen av om det skal gis tilskudd i enkeltsaker. For vedtak truffet av NFI etter kunstnerisk vurdering ved konsulent kan ikke Medieklagenemnda overprøve konsulentens kunstneriske eller filmfaglige skjønn, jf. hovedforskriften § 8 første ledd andre setning. Den kunstneriske vurderingen må imidlertid utformes på en måte som viser at de føringer som kan utledes av forskriftsbestemmelser mv. er anvendt direkte på det omsøkte prosjektet, og nemnda er ikke avskåret fra å foreta en prøving av dette. Det er i praksis også vanskelig for nemnda å foreta en selvstendig vurdering av NFIs prioriteringer mellom søknadene. Nemndas overprøving vil dermed begrenses til en vurdering av om saksbehandlingen oppfyller de alminnelige forvaltningsrettslige kravene som stilles til forsvarlig saksbehandling.

Hvorvidt NFI i tilstrekkelig grad har begrunnet det påklagede vedtak og foretatt en vurdering i tråd med gjeldende regelverk, vil være en sentral del av denne vurderingen.

- (24) I vedtaket 30. mai 2025 opplyste NFI følgende til klager:

«Avslag gis ut fra konsulentens helhetlige vurdering. Det kan bes om en ny og uavhengig kunstnerisk vurdering av søknaden din hos Norsk filminstitutt, jf. hovedforskriften § 8 annet ledd. Dette gjøres ved å søke på nytt og velge en annen konsulent.»

- (25) NFIs praksis på dette punkt fremgår også av NFIs nettsider, på siden med tittel «Slik saksbehandler NFI» og under overskriften «Klage på vedtak».

- (26) Klager påklaget vedtaket per e-post 18. juni 2025, og fremholdt at de var uenig i konsulentens kunstneriske vurdering. NFI besvarte e-posten 28. august 2025 med følgende melding:

«Vi behandler klagen dere har sendt inn. Til informasjon: dere kan søke på nytt, uavhengig av klagebehandlingen.»

- (27) Hovedforskriften § 8 andre ledd lyder følgende:

«Søkere som får avslag som nevnt i første ledd andre punktum etter kunstnerisk vurdering ved konsulent, har krav på en ny og uavhengig kunstnerisk vurdering hos Norsk filminstitutt. Søker må selv be om slik vurdering.»

- (28) Ordlyden i hovedforskriften § 8 andre ledd oppstiller etter Medieklagenemndas syn kun krav til at søkeren må «be» om en ny kunstnerisk vurdering, og ikke at det må søkes på nytt. Et krav om at det må søkes på nytt er heller ikke forutsatt i forskriftens høringsnotat datert 1. mars. 2016. Søkernes rett til en ny og uavhengig kunstnerisk vurdering henger tett sammen med at nemnda ikke kan overprøve konsulentens kunstneriske eller filmfaglige skjønn, slik som forutsatt i hovedforskriften § 8 første ledd. Nemnda ser det derfor slik at NFI oppga informasjon i vedtaket 30. mai 2025 som er i strid med hovedforskriften § 8 andre ledd. NFIs veiledning 28. august 2025 var heller ikke tilstrekkelig, sett i lys av den samme forskriftsbestemmelsen. Nemnda vil for øvrig peke på at den ordning som NFI her legger opp til, innebærer at det samme prosjektet både vil kunne være til kunstnerisk vurdering hos ny konsulent samtidig som det er til klagebehandling hos NFI og eventuelt hos Medieklagenemnda. Dette fremstår ikke forståelig for nemnda. NFI har følgelig brutt veiledningsplikten i forvaltningsloven § 11 og utredningsplikten i forvaltningsloven § 17.

- (29) På denne bakgrunn har Medieklagenemnda kommet til at det foreligger en saksbehandlingsfeil. Nemnda vurderer at det ikke kan utelukkes at den uriktige informasjonen fra NFI i vedtaket 30. mai 2025 og senere upresis informasjon i e-post av 28. august 2025 har hatt betydning for at klager ikke har bedt om en ny kunstnerisk vurdering i saken. Dette særlig sett hen til at uenighet om den kunstneriske vurderingen er et sentralt grunnlag for klagen, og noe nemnda ikke kan overprøve i klagebehandlingen. Saksbehandlingsfeilen leder etter nemndas syn til at vedtaket er ugyldig. Nemnda har også vurdert om vedtaket likevel er gyldig etter forvaltningsloven § 41 og har funnet at vilkårene i bestemmelsen ikke er oppfylt. Saksbehandlingsfeilen som nemnda har funnet i saken er ikke av en slik karakter at «det er grunn til å regne med at feilen ikke kan ha virket bestemmende på vedtakets innhold».

- (30) På bakgrunn av Medieklagenemndas begrunnelse for å oppheve vedtaket, har det ikke vært nødvendig nå å ta stilling til klagers anførsler i klagen.

Konklusjon:

På denne bakgrunn treffer Medieklagenemnda følgende

vedtak:

Norsk filminstituttets vedtak av 30. mai 2025 om avslag på søknad fra Lofoten Film Collective AS om tilskudd til produksjon av dokumentarfilm oppheves. Saken sendes tilbake til NFI for ny behandling.

Vedtaket kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Etter forvaltningsloven § 36 kan en part kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret et vedtak til gunst for parten. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader må settes fram senest 3 uker etter at melding om klageinstansens vedtak er kommet fram til parten. Kravet sendes til Medieklagenemnda v/Klagenemndssekretariatet, med mindre NFI har fattet nytt vedtak i saken, jf. § 36 tredje ledd.

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur